

Č. 5245.

Domovské právo (Slovensko): I. K nabytí domovského práva podle § 10 zák. čl. XXII : 1886 je třeba výslovného projevu vůle obecního zastupitelstva. — II. Výnos min. pro Slov. z 19. října 1921 č. 13.989/adm. I. stran revise domovských listů nemá povahu všeobecně závazné normy.

(Nález ze dne 28. prosince 1925 č. 4296).

Prejudikatura: Boh. 3029 adm. a j.

Věc: Otto H. v B. proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska o domovskou příslušnost.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Žal. úřad zrušil z moci svého dozorčího práva jako absolutně zmatečné usnesení městské rady v Bratislavě z 22. ledna 1921, kterým město Bratislava uznalo, že st-1 jest na základě ustanovení § 10 zák. čl. XXII : 1886 ode dne 21. ledna 1921 do města Bratislavy domovským právem příslušný, a nařídil, aby jmenovaný ze seznamu příslušníků města Bratislavy byl škrtnut. — — —

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss takto:

Stížnost namítá, že domovské příslušnosti nabývá se dle § 10 zák. čl. XXII : 1886 ipso jure, opačný pak názor žal. úřadu že odporuje přímo zákonu.

Nss vyslovil již opět zvláště v nálezu Boh. 3029 adm. názor, že domovské příslušnosti v některé obci na Slovensku nenabývá se již pouhým splněním náležitostí v § 10 uh. zák. čl. XXII : 1886 vytčených, nýbrž teprve výslovným projevem vůle nové obce, že dotyčnou osobu do svého svazku přijímá za současného splnění všech zákonných podmínek, jakož i že v tomto výslovném přijetí nelze spatřovati pouhý deklaratorní výrok obce toho obsahu, že uchazeč nabytí splněním podmínek § 10 cit. zák. domovské příslušnosti v nové obci, nýbrž že nutno je považovati za akt konstitutivní, jímž se právní poměr příslušnosti uchazečovy k obci nově zakládá.

Výtku shora uvedenou stížnost v dalším svém obsahu ještě rozvádí a opírá o dvojí stanovisko:

Dovozuje předně, že správný výklad cit. ustanovení podán byl nařízením min. pro Slov. z 19. října 1921, které byl ministr oprávněn vydati na základě § 14 zák. z 10. prosince 1918 č. 64 Sb.; dle tohoto nařízení nabývá se domovské příslušnosti 4letým kvalifikovaným pobytem v obci ipso facto a netřeba vůbec o domovskou příslušnost žádati; pakliže ministr pro Slov., jsa k tomu dle § 14 cit. zákona oprávněn, vydal uvedené nařízení, nabytí každý, kdo splnil podmínky tamže uvedené, práva a bylo-li ve smyslu nařízení tohoto úřadu rozhodováno, stala se rozhodování taková pravoplatnými, neboť nedá se myslet, aby totéž ministerstvo, vydavši cit. nařízení, později samo proti tomuto nařízení rozhodovalo.

Jest sice pravda, že výnos min. pro Slov. z 19. října 1921, týkající se revise domovských listů, na str. 5. předposl. odst. praví, že 4-ročním kvalifikovaným pobytem nabylo se domovské právo ipso facto a nebylo

potřebné o domovskou příslušnost žádati. Výnos ten, který ani nedovolává se § 14. zák. č. 64/1918 a nebyl také vyhlášen, nelze však pokládati za obecně závaznou právní normu, která by mohla platně upravit otázku nabytí domovské příslušnosti, jejíž úprava jest obsažena v ustanoveních zák. čl. XXII : 1886, ponechaného §em 13 ústav. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb. výslovně v platnosti, nýbrž jen za instrukci danou nižším úřadům, jak zřejmo ze znění výnosu samého »vydaného jako p o u č e n í politickým správním úřadům a notariátům.« Nelze tudíž výnos ten pokládati za právní pramen, který by mohl býti základem pro řešení sporného případu a pro nabytí právo st-lem pravoplatné domovské příslušnosti a nemohla jím také dosud platná zákonná právní ustanovení o nabývání domovské příslušnosti býti změněna. Za takového právního stavu není nijak vyloučeno, aby žal. úřad v přítomném případě zaujal právní stanovisko jiné nežli ve svém výnosu a aby je položil za základ nynějšímu řešení.

Stížnost dále poukazuje na motivy k zák. čl. XXII : 1886, ve kterých se praví, že použití § 6 zák. čl. V : 1876 dobře se osvědčilo a kde se navrhuje, aby zákonné předpisy o nabytí domovské příslušnosti mlčky byly i nadále zachovány, takže za takového stavu ustanovení § 10 jest jasné, a dokládá, že by znamenalo úplnou právní nejistotu vkládati do ustanovení onoho jiný význam nežli skutečně má.

K tomu sluší uvést, že pro výklad zákona jest v první řadě rozhodným jeho znění, to jest to, co zákonodárce skutečně vyjádřil, a nikoliv co snad vyjádřiti chtěl a mohou motivy zákona přijíti v úvahu jen, když podporují znění zákona. V přítomném případě však netřeba se okolností touto zabývat, neboť samo znění zák. čl. V : 1876 se srovnává s uvedeným shora výkladem ustanovení § 10 zák. čl. XXII : 1886, jak dovozeno již v cit. nálezu.

Z uvedených úvah jeví se námitky stížnosti bezdůvodnými a bylo ji proto zamítnouti.

Č. 5246.

S p o l k o v é p r á v o: * Čtyřnedělní lhůta § 6, odst. 2 spolkového zákona k záповědi zřízení spolku počíná běžeti teprve od doby, kdy oznámení o zamýšleném zřízení spolku došlo k z e m s k é v l á d ě.

(Nález ze dne 28. prosince 1925 č. 8140.)

V ě c: Karel Dz. a Rudolf N. v H. proti ministerstvu vnitra o spolkové stanovy.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Dne 11. srpna 1924 předložili st-lé jako zakladatelé spolku w H. okr. pol. komisařství v Karvině stanovy zamýšleného spolku se žádostí, aby byly vzaty na vědomí. Ohlášení toto bylo postoupeno zsp-é v Opavě, kam došlo dne 26. září 1924. Rozhodnutím z 18. října 1924 doručeným st-lům dne 23. října 1924, vyslovila zsp, že ohlášení neběře na vědomí a zakazuje jakoukoliv spolkovou činnost, poněvadž ustanovení § 33 předložených stanov, týkající se spolkového majetku